

Fantasien til magten — igen

Vangedes Karma Cowboy fejrer 30 års fødselsdag — i dag — med erindringer om den unge Turells nydelser

Af HANS HERTEL

Dan Turèll: *Onkel Danny fortæller*. 174 s. Kr. 39,85. Corsarens Forlag. Udkommer i dag.

FØRST OG FREMMEST — som Bettina Heiberg skrev i Politiken om Suzanne Brøgers sidste bog — »først og fremmest skriver hun som en lille Guds engel«. (Så kommer de ideologiske overvejelser bagefter).

Sådan er det også først og fremmest med Dan Turèll. Formentlig hedder den lille Guds engel noget andet i hans blandingsreligion af hinduistisk-buddhistisk meditation og country & western-vitalitet, men det står fast at Buddhas østerlandske engel fra Gentoftø Vest, Vangedes Karma Cowboy, er beat- og speedgenerationens originaleste poetiske begavelse. Han er det mere end nogensinde i dette nye erindringsbind, og han ved det, og det er som det skal være.

Med sin balanceakt mellem selvdyrkelse og selvironi minder »Onkel Danny fortæller«

om Frank Jægers erindringer i utide anno 1953 (sammenligningen vil blive fast dansklærerepertoire), men der er mere end 23 bogsæsoner, der er lysår imellem Den unge Jægers Lidelser og Den unge Turells Nydelser. Der er ikke bare digttypen og den sproglige eksplosionsmotor til forvitthet med farven der har fået en anden lyd.

Netop lyd. Hvor Jæger fantasere i rollen som »en af de bedste jazzbassist i Nord-europa« (og brød Hereticas orgeltone med tiltrængt New Orleans), dér skruer Turèll op for forstærkeranlægget med 60'ernes nye lyd. For beat'en som ungdomsoprørets oplevelsesform og som symbol på den nye massekultur.

DET ER ALTSA erindringer på to planer: på egne og på generationens vegne. Det begynder med lidt Vangede-billeder (restparti fra sidst?), men hovedvægten ligger på de sidste 15 år af potens liv, skildret i skitser af jobs, arbejds-kammerater, venner og veninder. Og indimellem fortæller Onkel Danny skipperhistorier om oplevelser til lands, til vands og navnlig til søs. Det er meget vittigt. Højdepunkter — eller som Turèll ville sige: særlig gode shows — er kapitlerne om ild-dåben som 18-årig stjerne-reporter ved Gentoftø-Bladet og om den endnu yngre Turèlls fire år som mælkebud inden

skoletid. Det var her han en årlig morgen så selveste Henry Miller. »Sexus«s berygtede forfatter, på vej til et af Radio Mercurs reklameshows i Gentoftø Kino.

Henry Miller og Radio Mercur. Armstrøng og Illustrerede Klassikere. Elvis Presley og T. S. Eliot. Sådan græsser den før så forsagtede kulturindustri sammen med »finkulturen« i hovedet på Turèll, med en ny generations- (måske også klasse-) bestemt kunstholdning. Oplevelserne med litteratur og især musik har mindst ligeså stor vægt i forløbet som de »virkelige« begivenheder, og de er fastholdt med en sproglig opfindsomhed og intensitet som næppe nogen anden kan få frem på dansk i dag.

Samtidig er denne »Lydens Historie fra vores skoletid til i dag« udbygget til et samlet billede af generationens ritualer, holdninger (»cool og stoisk«) og stil — og heldigvis er omviseren rundhåndet med folkløstiske forklaringer. I slutballaden »Talkin' 'bout my genera-a-tion« gør han op — ti år efter sin sidste demonstration (for pastor Søbye) — hvad der blev af ungdomsoprøret og oprøret. Men konklusionen er at forløbet fortsætter, med ny bevidsthed og revolution i dagtilivet.

»ONKEL DANNY« er ligeså smukt og gennemkomponeret et værk som »Vangede Billeder« — trods den kokette titel.

Corsarens føljetonist, der i dag udkommer i den første bog fra Corsarens Forlag, præsenterer sig selv sådan: »Onkel Danny fortæller er bind 37 i den fortløbende serie af Dan Turèlls Samlede Værker og udgives i anledning af forfatterens 30 års fødselsdag d. 19. 3. 1976

De 62 afsnit veksler mellem lyrik og prosa og diverse hybridformer; man springer fra satire til digte om kærlighed og død; og Turèll lader indfaldene yngle i guirlander af overdrivelser og digressioner, men han holder altid kompositionen. Og stilen.

Faren ved hans selvbiografiske form er ikke så meget nostalgien, men at ketteriet skal blive en manér. Er han allerede ved at installere sig som Institutionen Onkel Danny? Er der ikke lidt dyrkelse af *bohømen* i hans ugenerte individualisme? Subjektivismen som egotrip og privat mur mod den filistrøse omverden?

Og man tør slet ikke tænke på hvad mere puritanske ideologikritikere vil mene om The Life & Opinions of Dan Turèll. Er der overhovedet nogen opinion i denne brokkasse af

yogaoplevelser og syretrips og politiske rudeknuserier og sort neglelak, Lou Reed og Anders And og Skæbnen på sanskrit og vandpiber og resten af den tyrkiske musik? Og det bliver ikke bedre af at Turèll selv med dødsforagt definerer sin forfatterholdning som »en meditationsteknik« og »en livsform som artistens«: at være »uafhængig, strejfende, egenrådig« — men »åbent og nysgerrigt« at »stille sig til mediets rådighed når det gælder«. Og iøvrigt: »seriøse svar på seriøse spørgsmål er ikke lige mit bord«.

PÅ DET PUNKT bør de evt. bekymrede næppe være så bekymrede. Med sin krydsning af showmanship, autoritetsløshed og humor er Turèll en konsekvent anarkist. Man kommer til at tænke på et af ungdomsoprørets slagord:

Anarki eller kaos, for der er orden og netop ikke kaos i hans antipatetiske og antimaterialistiske univers. Og man mindes en anden indskrift fra Paris 68: *Fantasia til magten*.

Nu da også marxistiske teoretikere tilstår nervøsitet for at fantasien og sanseligheden er blevet blokeret under dyrkelsen af kapitallogikken, er der hårdt brug for poetiske talenter med forbindelser bagud til ungdomsoprørets første fase — og navnlig udad til den sanselige verden. Ego-tripper eller ej: Turèll er sensualist om en hals.

Læs et kærlighedsdigt som »Det efterår med de våde nætter« om at køre buslinjerne tynde for at møde en pige og opleve Eliots »Ødemarken« midt på Kultorvet! Se hvordan han kan vælte hele familiens gamle sko og ugeblade ud over gulvet og bygge det op til en beskrivelse af deres livsform, der også er en kærlighedsberkløring. Han kan huske et sommerjob i Daells Varehus' tæppeafdeling, så man mærker ekspedienternes småborgerlige frustration og emmen af lavloftet klaustrofobi. Og han kan skildre outsiders og småfolk i klemme som den alkoholiserede ornitolog Willadsen og petroleumshandleren i Voderoffs Tværgade, så det blir mennesker man ser for sig — og samtidig sociale typer.

Og oveni sine poetiske og underholdende kvaliteter har bogen også den oplysende at den — så klart og morsomt at selv de aggressive burde kunne forstå det — demonstrerer nogle af de bærende værdier i

den alternative ungdomskultur. Hvis det skulle have nogen interesse inden årets store grindedrab på — Christiania.

Corsarens Forlag

Dan Turèlls nye bog »Onkel Danny fortæller« er den første udgivelse fra Corsarens forlag. Den satiriske ugeavis udvider sin virksomhed med bøger med tilknytning til bladet, efter den model politisk revy har anlagt — med stort forretningsmæssigt held.

Den debuterende forlægger, Nils Ufer, har foreløbig vovet at trykke Onkel Dannys »høfligt henhostede historier« i 2000 eksemplarer, og for Corsarens faste læsere vanker der den dydspræmie at de får den — og følgende udgivelser — med 10 kr.s rabat som »bogklubmedlemmer«.

Corsaren sigter mod at udgive ca. 6 bøger om året. Næste sending efter prøvelønnen følger til efteråret, og bl.a. er planlagt politiske digte af Peter Poulsen med tegninger af Klaus Albrechtsen, bind med Corsarens andre hustegnere, Tennes, Ejler Krag og Marquard Otzen, og mere af den savnede vare satire.

— Og så, siger Nils Ufer, er der min største flippplan: at sende Dan Turèll til USA i efteråret for at dække præsidentvalget i Corsaren og bag efter i bogform. hh.